

Voorstel aan : Gemeenteraad van 2 juli 2018
Door tussenkomst van : n.v.t.
Nummer : 27
Onderwerp : Perspectiefnota 2019
Bijlage(n) : Concept raadsbesluit
Steller advies : Drs. P.J. Smid

Samenvatting : In deze Perspectiefnota 2019 leggen wij uit waar wij financieel staan en welke ontwikkelingen op ons afkomen, voor het begrotingsjaar 2019 en verder.

Voorgestelde beslissing : De Perspectiefnota 2019 vast te stellen als kader voor de opstelling van de Begroting 2019 en de daarin opgenomen meerjarenraming 2020-2022.

☐ Nee ☒ Ja

Dit besluit heeft goedkeuring van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen op grond van artikel 21, eerste en tweede lid, van de Wet algemene regels herindeling. Het besluit treedt pas in werking als het is goedgekeurd.

PERSPECTIEFNOTA 2019

Inleiding

In het door u op 28 mei behandelde raadsvoorstel inzake de Jaarplanning 2018 schreven wij het volgende over de perspectiefnota:

“Naast de reguliere planning zullen we – in ieder geval zolang er nog geen politieke duidelijkheid is over herindeling - ook stappen moeten zetten naar een Perspectiefnota 2019. Die staat op de raadsplanning van 2 juli. De Perspectiefnota is in wezen pas definitief inhoud en vorm te geven na parlementaire besluitvorming, aangezien de inhoud sterk afhankelijk is van de uitkomst van die besluitvorming.

De opbouw van de “Perspectiefnota” in het scenario herindeling is:

- Een onderdeel met onontkoombare financiële mutaties die voortvloeien uit diverse ontwikkelingen en waaraan geen nieuwe beleidskeuzes ten grondslag liggen. Deze mutaties zullen uiteindelijk moeten landen in de beleidsarme begroting 2019 van de nieuwe gemeente Groningen, zoals die begin 2019 door de raad van de nieuwe gemeente zal moeten worden vastgesteld.
- Een onderdeel met wensen voor nieuw beleid. Dit zijn de zaken die ook opgenomen zullen moeten worden opgenomen in het boven genoemd overdrachtsdossier. Ambtelijk vindt daarvoor inmiddels een inventarisatie plaats. Binnen het herindelingsproject Financiën en P&C zal ook input ten behoeve van de collegeonderhandelingsstafel van de nieuwe gemeente worden aangeleverd. In het zgn. “onderhandelingsdossier” zal voor Haren afzonderlijk een gekwantificeerd overzicht dienen te worden gegeven van de financiële ruimte, inclusief harmonisatie-effecten en wensen voor nieuw beleid. Zaken die hiervan in het collegeakkoord van de nieuwe gemeente worden overgenomen, zullen gedurende 2019 landen in een begrotingswijziging op de begroting 2019.

We gaan ervan uit dat er geen traditionele Perspectiefnota meer zal worden gemaakt bij herindeling maar dat die wordt geïntegreerd met of onderdeel uitmaakt van het overdrachtsdocument of via het herindelingsproject zal worden ingebracht t.b.v. de Begroting 2019...”

Op het moment van vaststelling van dit raadsvoorstel (12 juni 2018) is er nog geen zicht op het moment van definitieve besluitvorming in de Eerste Kamer. Daarom hebben wij gekozen voor de volgende praktische oplossing. We hebben alle financiële mutaties in deze perspectiefnota verwerkt waarvan wij vinden dat ze zowel in het geval van een blijvend zelfstandige gemeente Haren als in het geval van een nieuwe heringedeelde gemeente Groningen verwerkt moeten worden in de begroting 2019.

Het gaat daarbij in onze beleving om de “moetjes”, dat wil zeggen beleidsarme mutaties die voortvloeien uit externe ontwikkelingen (bijvoorbeeld Gemeentefonds-circulaires en hogere bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen), wijzigingen in prijzen of hoeveelheden (bijvoorbeeld hogere huurbaten) of wijzigingen in de planning (bijvoorbeeld opschuiven winst grondexploitatie Haderaplein). De enige mutatie als gevolg van nieuw beleid die wij hebben verwerkt is de mutatie in verband met de Centrumvisie. Het onderliggende beleid hebben wij u in de vorm van het raadsvoorstel over de Centrumvisie aangeboden ter behandeling op 25 juni 2018.

In het geval van blijvende zelfstandigheid van de gemeente Haren zal er, ook financieel gezien, geïnvesteerd moeten worden. Het gaat bijvoorbeeld om de invoering van de Omgevingswet en de Digitale Agenda 2020. Ook op diverse andere beleidsterreinen en voor wat betreft de personele bezetting zullen er (kwaliteits)impulsen nodig zijn. De financiële vertaling hiervan zal deels z’n weg moeten vinden in de begroting 2019. Gezien het feit

dat er sprake is van een verkiezingsjaar zullen de politiek gevoelige items een rol spelen in de verkiezingen en de daarop volgende coalitie- en collegevorming. De (financiële) effecten van de bij de coalitie-/collegevorming gemaakte afspraken zullen hun weg moeten vinden in een begrotingswijziging 2019.

In geval van herindeling zullen er, bovenop de beleidsarme mutaties, vanuit Haren wensen zijn voor nieuw beleid. Die zullen, naast de wensen van Groningen en Ten Boer, een plek moeten krijgen in het zogeheten “onderhandelingsdossier”, dat ambtelijk zal worden doorgeleid naar de collegeonderhandelingstafel van de nieuwe gemeente. De uitkomsten van die onderhandelingen zullen hun financiële vertaling vinden in een begrotingswijziging die gedurende 2019 zal worden vastgesteld. In het projectplan van het deelproject Financiën en P&C is opgenomen dat één van de op te leveren producten van dat deelproject een overzicht is van de financiële ruimte in de Harense begroting, de harmonisatie-effecten en de Harense wensen. Dat overzicht is voor wat betreft de wensen de financiële vertaling van de Harense input in het “onderhandelingsdossier”.

In hoofdstuk 1 zullen wij eerst verder ingaan op het nieuwe financieel meerjarenbeeld dat voortvloeit uit de in hoofdstuk 2 toegelichte financiële mutaties. In hoofdstuk 3 zullen we ingaan op de technisch-administratieve mutaties. Wij besluiten met de voorgestelde beslissing.

1. Overall financieel beeld

(Bedragen x € 1.000; bedragen met min-teken zijn nadelen)

	2019	2020	2021
Saldo meerjarenramingen in begroting 2018	3.004	2.200	2.229
Voorgestelde financiële mutaties zoals verwerkt in hoofdstuk 1	636	1.076	1.486
Nieuw begrotings-saldo na financiële mutaties in hoofdstuk 1	3.640	3.276	3.715

Het grote voordeel wordt veroorzaakt door het Gemeentefonds (vooral de maartcirculaire). Een deel van dat voordeel wordt uitgegeven aan de Centrumvisie en aan de verhoging van de bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen (vooral de Veiligheidsregio en in mindere mate het Meerschapp Paterswolde). Zie verder de toelichting op detailniveau in hoofdstuk 2. Financiële mutaties.

2. Financiële mutaties

Voor alle tabellen in dit hoofdstuk geldt: bedragen x € 1.000 en bedragen met minteken zijn nadelen.

Programma / Taakveld		2019 mutatie	2020 mutatie	2021 mutatie
0	Bestuur en ondersteuning			
020	Burgerzaken	-17	-16	-7
030	Beheer overige gebouwen en gronden	-2	-2	-2
Totaal		-19	-17	-8

Beheer overige gebouwen en gronden

Op dit taakveld is een bijraming aan kosten van € 1.600 in verband met een hertaxatie van panden.

Burgerzaken

Programma / Taakveld		2019 mutatie	2020 mutatie	2021 mutatie
1	Veiligheid			
110	Crisisbeheersing en brandweer	-94	-127	-99
Totaal		-94	-127	-99

Crisisbeheersing en brandweer

De gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio Groningen wordt verhoogd. Over de verhoging hebben wij u al geïnformeerd. Naar aanleiding van ons raadsvoorstel besloot u op 28 mei 2018 om geen zienswijze in te dienen over de ontwerp-begroting 2019 van de Veiligheidsregio Groningen. Voor Haren bedraagt het nadeel afgerond € 94 duizend in 2019, € 127 duizend in 2020 en € 99 duizend vanaf 2021.

Programma / Taakveld		2019 mutatie	2020 mutatie	2021 mutatie
3	Economie			
330	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	-195	-180	-180
Totaal		-195	-180	-180

Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

In het aan u ter behandeling op 25 juni 2018 aangeboden Raadsvoorstel inzake de centrumvisie "actieplan centrum Haren" hebben we ook de daarmee gemoeide kosten in beeld gebracht. Deze zijn hier verwerkt. Dit betreft een structurele wijziging. Voor 2019 gaat het om een bedrag van € 195 duizend en voor de jaren vanaf 2020 om een bedrag van € 180 duizend.

Programma / Taakveld		2019 mutatie	2020 mutatie	2021 mutatie
4	Onderwijs			
420	Onderwijshuisvesting	-8	-8	-8

430	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	17	17	17
Totaal		9	9	9

Onderwijshuisvesting

Voor het organiseren van gymvervoer van twee groepen naar sportpark De Groenenberg moet vanaf 2019 een budget worden bijgeraamd van € 8.000.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Met ingang van 1 augustus 2018 is de subsidie voor het vakonderwijs lichamelijke opvoeding geëindigd. Hiermee ook de vergoeding voor de salarissen aan GBS Het Mozaïek en de kosten voor de schoolsport. De vergoeding van het kleine materiaal is overgeheveld naar het programma Sportbeleid. Het bedrag dat overblijft kan vrijvallen ten gunste van de algemene middelen, een structureel voordeel van afgerond € 17 duizend vanaf 2019.

Programma / Taakveld		2019 mutatie	2020 mutatie	2021 mutatie
5	Sport, cultuur en recreatie			
510	Sportbeleid en activering	-1	-1	-1
520	Sportaccommodaties	-23	-23	-23
530	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-9	-13	-9
550	Cultureel erfgoed			
560	Media	-19	-19	-19
570	Openbaar groen en (openlucht)recreatie	-13	-15	-18
Totaal		-65	-72	-70

Sportaccommodaties

In verband met het niet kunnen halen van de ombuiging op sport is er een nadelige mutatie van € 13.000. Verder is er € 10.000 extra geraamd voor extra inkopen, omdat er ook extra verkopen worden verwacht binnen sportaccommodaties.

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Voor de huurvergoeding van de ruimten in 't Clockhuys door de Culturele Raad Haren en Thalia zijn de kosten hoger dan begroot. Dit leidt tot een structureel nadeel van € 9 duizend.

Eens in de 10 jaar wordt een subsidie beschikbaar gesteld van afgerond € 4 duizend voor het aanpassen van het monument. Op deze wijze wordt ervoor gezorgd dat alle Harense slachtoffers herdacht kunnen worden. Het bedrag ramen we bij in 2020.

Media

Volgens de subsidiebeschikking aan de bibliotheek is de subsidie in 2018 afgerond €19 duizend meer dan oorspronkelijk begroot. Het begrote bedrag is hierop aangepast. Dit nadeel werkt structureel door naar de latere jaren.

Openbaar groen en (openlucht)recreatie

De gemeentelijke bijdragen aan het Meerschap Paterswolde worden verhoogd. Over de verhoging hebben wij u al geïnformeerd. Naar aanleiding van ons raadsvoorstel besloot u op 28 mei 2018 om geen zienswijze in te dienen over de ontwerp-begroting 2019 van het Meerschap Paterswolde. Voor Haren bedraagt het nadeel afgerond € 13 duizend in 2019, € 15 duizend in 2020 en € 18 duizend vanaf 2021.

Programma / Taakveld		2019 mutatie	2020 mutatie	2021 mutatie
6	Sociaal domein			
610	Samenkracht en burgerparticipatie	72	72	72
Totaal		72	72	72

Samenkracht en burgerparticipatie

Voor ons pand aan de Waterhuizerweg, waarin kinderopvang is gevestigd, is een herziene huuropbrengst gesloten. Dit levert extra inkomsten op. Het voordeel is structureel en bedraagt per saldo afgerond € 77 duizend per jaar. Samen met een aantal kleinere mutaties van per saldo € 5 duizend nadelig, leidt dit tot een totaal structureel voordeel op dit taakveld van € 72 duizend.

Programma / Taakveld		2019 mutatie	2020 mutatie	2021 mutatie
8	VHROSV			
820	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine	2.183		
Totaal		2.183	0	0

Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Naar aanleiding van de actualisatie van de grondexploitatie Haderaplein per 1-1-2018 is de winstneming van die grondexploitatie uitgesteld van 2017 naar 2019.

Programma / Taakveld		2019 mutatie	2020 mutatie	2021 mutatie
9	Overhead			
040	Overhead	-5	-5	-5
Totaal		-5	-5	-5

Overhead

De hertaxatie van panden leidt tot een extra structurele last van afgerond € 5 duizend op het taakveld overhead.

Programma / Taakveld		2019 mutatie	2020 mutatie	2021 mutatie
10	Overzicht Algemene dekkingsmiddelen / VPB / Onvoorzien			
012	Mutaties reserves	-2.183		
050	Treasury	-4	-4	-4
070	Alg.uitkering en overige uitkeringen	937	1.400	1.771
Totaal		-1.250	1.396	1.767

Mutaties reserves

Zoals hierboven vermeld bij het taakveld Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) in programma VHROSV is de winstneming van de grondexploitatie Haderaplein uitgesteld van 2017 naar 2019. Dat leidt hier tot het opschuiven van de toevoeging van de winst aan de Bestemmingsreserve Nieuw Raadhuis.

Treasury

De hertaxatie van panden leidt tot een extra structurele last van afgerond € 4 duizend op het taakveld overhead.

Algemene uitkering en overige uitkeringen

De Gemeentefonds-uitkering in de meerjarenramingen zoals opgenomen in de Begroting 2018 is gebaseerd op de Meicirculaire 2017. Sindsdien zijn verschenen: de September-circulaire 2017, de Decembercirculaire 2017 en de Maartcirculaire 2018.

De mutaties die voortvloeien uit die circulaires verwerken we hier. Het gaat om de volgende effecten:

2019	€	937.000	voordeel
2020	€	1.400.000	voordeel
2021	€	1.771.000	voordeel

De uitkomsten zijn zeer positief, de besteedbare ruimte loopt in 2021 op naar bijna € 1,8 miljoen. Er komt echter wel een maar, want de besteedbare ruimte zal voor een deel worden geclaimd, omdat conform afspraak rond het InterBestuurlijk Programma (IBP) ook gemeenten een financiële bijdrage dienen te gaan leveren voor de uitvoering van dat programma. Er zal daardoor voor een deel beslag gelegd gaan worden op de besteedbare ruimte. Op dit moment is voor veel onderdelen (nog) niet in te schatten om welke bedragen dit zal gaan. Bij de Meicirculaire 2018 zal hier meer duidelijkheid over komen.

3. Technisch-administratieve mutaties

Programma / Taakveld		2019 mutatie	2020 mutatie	2021 mutatie
0	Bestuur en ondersteuning			
020	Burgerzaken	219	219	219
030	Beheer overige gebouwen en gronden	9	9	9
Totaal		228	228	228

Burgerzaken

Het budget voor ICT is gecentraliseerd en over gebracht naar programma 09 Overhead.

Beheer overige gebouwen en gronden

Er is een correctie doorgevoerd van begrote pachtinkomsten naar huur en andersom. Verder is er een aanpassing in de opbrengsten doorgevoerd, dit zorgt per saldo voor een mutatie van 9 duizend euro. Zie ook de mutaties in het programma 4 Onderwijs, 5 Sport, 6 Sociaal domein en 10 Algemene Dekkingsmiddelen.

Programma / Taakveld		2019 mutatie	2020 mutatie	2021 mutatie
4	Onderwijs			
420	Onderwijshuisvesting	-53	-53	-53
430	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	5	5	5
Totaal		-47	-47	-47

Onderwijshuisvesting

Er is een correctie doorgevoerd van begrote pachtinkomsten naar huur en andersom. Verder is er een aanpassing in de opbrengsten doorgevoerd. Zie ook de mutaties in het programma 0 Bestuur en ondersteuning, 5 Sport, 6 Sociaal domein en 10 Algemene Dekkingsmiddelen.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

De subsidie voor de Culturele Commissie Basisonderwijs Haren wordt toegevoegd aan het programma Cultuur. Zo zijn alle subsidies in het kader van cultuur verzameld in één programma.

Programma / Taakveld		2019 mutatie	2020 mutatie	2021 mutatie
5	Sport, cultuur en recreatie			
520	Sportaccommodaties	16	16	16
530	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en	-6	-6	-6
570	Openbaar groen en (openlucht)recreatie			
Totaal		11	11	11

Sportaccommodaties

Er is een correctie doorgevoerd van begrote pachtinkomsten naar huur en andersom. Zie ook de mutaties in het programma 0 Bestuur en Ondersteuning, 4 Onderwijs, 6 Sociaal domein en 10 Algemene Dekkingsmiddelen.

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

De subsidie voor de Culturele Commissie Basisonderwijs Haren is toegevoegd aan het programma Cultuur vanuit het programma Onderwijs. Zo zijn alle subsidies in het kader van cultuur verzameld in één programma.

Programma / Taakveld		2019 mutatie	2020 mutatie	2021 mutatie
6	Sociaal domein			
610	Samenkracht en burgerparticipatie	-18	-18	-18
Totaal		-18	-18	-18

Samenkracht en burgerparticipatie

Er is een correctie doorgevoerd van begrote pachtinkomsten op huur en andersom. Verder is er een aanpassing in de opbrengsten doorgevoerd. Zie ook de mutaties in het programma 0 Bestuur en ondersteuning, 4 Onderwijs, 5 Sport en 10 Algemene dekkingsmiddelen.

Programma / Taakveld		2019 mutatie	2020 mutatie	2021 mutatie
7	Volksgezondheid en milieu			
740	Milieubeheer	-4	-4	-4
750	Begraafplaatsen en crematoria	2	2	2
Totaal		-2	-2	-2

Programma / Taakveld		2019 mutatie	2020 mutatie	2021 mutatie
9	Overhead			
040	Overhead	-214	-214	-214
Totaal		-214	-214	-214

Overhead

Het budget voor ICT is gecentraliseerd vanuit programma 0 Bestuur en Ondersteuning

Programma / Taakveld		2019 mutatie	2020 mutatie	2021 mutatie
10	Overzicht Algemene dekkingsmiddelen / VPB / Onvoorzien			
050	Treasury	14	14	14
080	Overige baten en lasten	29	29	29
Totaal		43	43	43

Treasury

Er is een correctie doorgevoerd van begrote pachtinkomsten op huur en andersom. Zie ook de mutaties in het programma 0 Bestuur en ondersteuning, 5 Sport en 6 Sociaal domein.

Overige baten en lasten

Om te zorgen dat het totale saldo van de technisch administratieve mutaties nul is, is er een wijziging van € 29.000 euro doorgevoerd op het budget onvoorzien.

Voorgestelde beslissing

De Perspectiefnota 2019 vast te stellen als kader voor de opstelling van de Begroting 2019 en de daarin opgenomen meerjarenraming 2020-2022.

Arhi

Het raadsbesluit moet worden goedgekeurd in het kader van het Arhi-toezicht, omdat het hier gaat omdat het hier gaat om één van de P&C-documenten. Alle P&C-documenten zijn Arhi-plichtig.

Haren, 12 juni 2018

burgemeester en wethouders,

mr. M.P. de Wilde,
secretaris

P. van Veen,
burgemeester